

## บทที่ 1 บทนำ

### ความเป็นมาและความสำคัญ

การเตรียมตัวก่อนเกษียณอายุของประชากรในประเทศไทยที่ผ่านมาหลายหน่วยงานยังคงมีปัญหอย่างต่อเนื่องในการเตรียมความพร้อมของบุคลากรก่อนเกษียณอายุ เนื่องจากประชากรสูงอายุในปัจจุบันได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งจำนวนและสัดส่วนที่สูงขึ้น ต่างจากประชากรวัยแรงงานเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่ต่ำลง จากการสำรวจมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (2555: 19-20) ปี พ.ศ. 2503 พบว่า ประชากรอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป มีเพียง 1.5 ล้านคน หรือประมาณร้อยละ 5.4 ในปี พ.ศ.2552 เพิ่มขึ้นเป็น 7.6 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 11.5 และ ปี พ.ศ.2553 เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นร้อยละ 11.9 ซึ่งเห็นได้ว่า ภาวะประชากรผู้สูงอายุมีการเปลี่ยนแปลงไปตามพัฒนาวิทยาการในด้านต่างๆ มากขึ้น รวมถึงการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขที่ทำให้การควบคุมโรคติดต่อ การป้องกัน และรักษาโรคให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ประชากรมีอายุยืนยาวมากยิ่งขึ้น การเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของประชากรวัยสูงอายุ ซึ่งจะไม่เป็นปัญหามากนัก ถ้าประชากรกลุ่มนี้มีการวางแผนชีวิตบั้นปลายของตัวเองไว้ หรือมีการเตรียมความพร้อมในด้านกิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมการศึกษา/การเรียนรู้ กิจกรรมการบริการผู้อื่น/อาสาสมัคร กิจกรรมการเสริมรายได้ด้านเศรษฐกิจ และกิจกรรมการส่งเสริมการมีส่วนร่วม เพื่อให้สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ตลอดจนสามารถช่วยเหลือตนเองได้จนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต แต่จากข้อมูลที่พบประชากรก่อนเกษียณอายุส่วนใหญ่จะประสบปัญหาหลักสำคัญ คือ ปัญหาสุขภาพในเรื่องของความเจ็บป่วย และขณะเดียวกันปัญหาทางด้านเศรษฐกิจจะเกี่ยวข้องกับความไม่เพียงพอของรายได้ ตลอดจนการขาดการวางแผนหรือการเตรียมสำหรับการทำกิจกรรมในบั้นปลาย (พรชัย เอี่ยมขจรชัย, 2554: 2) อีกทั้ง ยังพบว่า ผู้ที่มีตำแหน่งที่สูงหรือผู้ที่เคยทำงานเกี่ยวข้องกับบุคคลจำนวนมากจะรู้สึกเหงา ว้าเหว เบื่อหน่ายตนเอง รู้สึกตัวเองไร้คุณค่าในสังคม และสูญเสียอำนาจเมื่อต้องพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ไป ประกอบกับไม่สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงจากสิ่งที่เคยปฏิบัติเป็นประจำ และขาดสัมพันธภาพในสังคม (Hurlock, 1980: 441 อ้างถึงใน สุเทพ พูลสวัสดิ์, 2550: 7) และจากการศึกษาของ ธาดา วิมลวัตรเวที (2543: 64) พบว่า ผู้เกษียณอายุทำงานจากหน่วยงานราชการจะเผชิญกับการปรับเปลี่ยนสภาพของตนเองและการดำเนินชีวิต ได้แก่ รายได้ต่ำ ไม่มีเงินบำเหน็จบำนาญ และไม่ได้เตรียมตัวเตรียมใจให้พร้อมก่อนการเกษียณอายุทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ธนพร วัฒนะโชติ (2548: 2) ยังพบว่า ผู้ที่ไม่ได้เตรียมตัวไว้ล่วงหน้าในระยะใกล้เกษียณอายุมักจะประสบปัญหาความเครียดและการปรับตัว บางคนอาจเกิดปัญหาโรคจิต โรคประสาท เพราะความสูญเสียมากที่สุดในชีวิตอย่างหนึ่ง ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงทางด้านสุขภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านจิตใจและอารมณ์ ด้านที่อยู่อาศัย และด้านความสัมพันธ์ทางสังคมของผู้สูงอายุในช่วงการเกษียณอายุ ถือได้ว่าเป็นสิ่งเล้าต่อการแสดงพฤติกรรม และการปรับตัว หากการปรับตัวที่เหมาะสมจะแสดงถึงการมีสุขภาพที่ดี ได้แก่ ด้านสรีรวิทยา ด้านอัตมโนทัศน์ ด้านบทบาทหน้าที่ และด้านการพึ่งพาระหว่างกัน ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลมีความสุขในการใช้ชีวิต ในทางตรงกันข้าม

การปรับตัวที่ไม่มีประสิทธิภาพจะก่อให้เกิดปัญหาที่เกิดสุขภาพไม่ดี เพราะสุขภาพของแต่ละบุคคลในสังคมขึ้นอยู่กับความสามารถในการปรับตัวต่อเหตุการณ์ในการเปลี่ยนแปลงของชีวิตนั่นเอง

ทั้งนี้ การเกษียณอายุของบุคลากรนั้นแม้จะเป็นสิ่งที่ดี เนื่องจากเป็นการให้บุคลากรในองค์กรได้พักผ่อนร่างกายหลังจากการทำงานเป็นเวลานาน ได้มีโอกาสทำงานและสร้างอาชีพตามตนเองถนัดหรือชอบในยามว่างได้ แต่อย่างไรก็ตามหากองค์กรต่างๆ ได้มีการเตรียมตัวเกษียณอายุของบุคลากรไว้จะเป็นการป้องกันปัญหา และลดความวิตกกังวลที่อาจต้องเผชิญในชีวิตหลังเกษียณอายุได้ เพราะการวางแผนการดำเนินชีวิตที่แน่นอนไว้ล่วงหน้า และมีการเตรียมตัวให้พร้อมก่อนเกษียณอายุ จะสามารถทำให้เกิดการยอมรับตนเองต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงได้ดีกว่าผู้ที่ไม่ได้เตรียมตัวเตรียมใจมาก่อน ดังนั้น การเตรียมตัวเกษียณอายุของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่เกษียณอายุได้สามารถปรับตัวต่อการดำเนินชีวิตภายหลังเกษียณอายุได้อย่างมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งด้านสุขภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านจิตใจและอารมณ์ ด้านที่อยู่อาศัย และด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งจะเป็นการช่วยลดภาระของครอบครัวและภาครัฐ ตลอดจนองค์กรต่างๆ ที่จะต้องรับภาระค่าใช้จ่ายต่อการดูแลบุคลากรที่เกษียณอายุต่อไปในอนาคต

จากเหตุผลดังกล่าว มหาวิทยาลัยราชภัฏถือว่าเป็นสถาบันการศึกษาที่ให้ความสำคัญต่อบุคลากรและเห็นความจำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์หรือรูปแบบกิจกรรมหลังเกษียณอายุตามความต้องการของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร สิ่งสำคัญก็คือ การจัดกิจกรรมและการพัฒนาการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ให้แก่บุคลากรที่จะเกษียณอายุเพื่อนำไปใช้วางแผนเมื่อเกษียณอายุได้อย่างเหมาะสม ทั้งกิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมการศึกษา/การเรียนรู้ กิจกรรมการบริการผู้อื่น/อาสาสมัคร กิจกรรมการเสริมรายได้ด้านเศรษฐกิจ และกิจกรรมการส่งเสริมการมีส่วนร่วม เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรมีการเตรียมตัวต่อการดำรงชีวิตหลังเกษียณอายุอย่างมีความสุข ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏ จึงมองเห็นความสำคัญอย่างมากที่จะศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบกิจกรรมหลังเกษียณอายุตามความต้องการของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะทางในการวางแผนหลังเกษียณอายุของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร และเป็นการกระตุ้นให้บุคลากรเกิดความตระหนักต่อการสร้างความพร้อมในการดำเนินชีวิตต่อการปฏิบัติงานในปัจจุบันและในชีวิตที่แน่นอนได้มีความสุข

### คำถามการวิจัย

1. ปัจจัยในการจัดกิจกรรมหลังเกษียณอายุและการจัดกิจกรรมหลังเกษียณอายุตามความต้องการของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครเป็นอย่างไร
2. ปัจจัยในการจัดกิจกรรมหลังเกษียณอายุกับการจัดกิจกรรมหลังเกษียณอายุตามความต้องการของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครมีความสัมพันธ์อย่างไร

3. รูปแบบการจัดกิจกรรมหลังเกษียณอายุตามความต้องการของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครมีลักษณะอย่างไร

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยในการจัดกิจกรรมหลังเกษียณอายุและการจัดกิจกรรมหลังเกษียณอายุตามความต้องการของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการจัดกิจกรรมหลังเกษียณอายุกับการจัดกิจกรรมหลังเกษียณอายุตามความต้องการของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อพัฒนารูปแบบกิจกรรมหลังเกษียณอายุตามความต้องการของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

### ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

#### ขอบเขตด้านเนื้อหา

**ตัวแปรที่ 1** ปัจจัยในการจัดกิจกรรมหลังเกษียณอายุ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านสุขภาพ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านจิตใจและอารมณ์ ปัจจัยด้านที่อยู่อาศัย และปัจจัยด้านความสัมพันธ์ทางสังคม

**ตัวแปรที่ 2** การจัดกิจกรรมหลังการเกษียณอายุตามความต้องการของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมการศึกษา/การเรียนรู้ กิจกรรมการบริการผู้อื่น/อาสาสมัคร กิจกรรมการเสริมรายได้ด้านเศรษฐกิจ และกิจกรรมการส่งเสริมการมีส่วนร่วม

#### ขอบเขตด้านประชากร

##### เชิงปริมาณ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ บุคลากรที่มีอายุระหว่าง 50-65 ปี ที่ปฏิบัติงานทั้งสายวิชาการและสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร และยังสามารถช่วยเหลือตนเองได้ตลอดจนสามารถให้ความร่วมมือตลอดการดำเนินการวิจัย ทั้งชายและหญิง ในปี 2556 จำนวน 6 แห่ง ซึ่งพำนักอยู่ในพื้นที่ที่ศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏดุสิต จำนวน 131 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 97 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 46 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม จำนวน 90 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี จำนวน 49 คน และมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 60 คน รวมทั้งสิ้น 473 คน

##### เชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ได้แก่

1. บุคลากรในระดับผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้แก่ อธิการบดี/รองอธิการบดี/ผู้อำนวยการฝ่าย/แผนกที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล ซึ่งในตำแหน่งใดก็ได้แต่ละพื้นที่ที่ศึกษา และสามารถให้ความร่วมมือตลอดการดำเนินการวิจัย
2. ผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้สูงอายุทั้งภาครัฐหรือเอกชน ที่สามารถให้ความร่วมมือตลอดการดำเนินการวิจัย
3. บุคลากรที่เกษียณอายุแล้ว ที่สามารถให้ความร่วมมือตลอดการดำเนินการวิจัย

#### **ขอบเขตด้านระยะเวลา**

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการในระยะเวลา 1 ปี ตั้งแต่เดือนกันยายน 2556 ถึง กันยายน 2557

#### **สมมติฐานการวิจัย**

ปัจจัยในการจัดกิจกรรมหลังเกษียณอายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการจัดกิจกรรมหลังเกษียณอายุตามความต้องการของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร

#### **คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย**

**รูปแบบกิจกรรมหลังเกษียณอายุ** หมายถึง วิธีการหรือแนวทางในการนำไปสู่การปฏิบัติในการดำเนินกิจกรรม เพื่อเป็นการเตรียมการดำเนินชีวิตภายหลังเกษียณอายุของบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานครที่ต้องการจะทำอะไรต่อไป

**กิจกรรมหลังเกษียณอายุ** หมายถึง การวางแผนกิจกรรมไว้ล่วงหน้าว่าหลังเกษียณอายุจะดำเนินกิจกรรมอะไรบ้าง ตามแนวคิดของ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ (2556: 10-17) ได้พิจารณากิจกรรมหลังเกษียณอายุ ประกอบด้วย กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมการศึกษา/การเรียนรู้ กิจกรรมการบริการผู้อื่น/อาสาสมัคร กิจกรรมการเสริมรายได้ด้านเศรษฐกิจ และกิจกรรมการส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยมีรายละเอียด

1. กิจกรรมนันทนาการ หมายถึง กิจกรรมที่ทำให้มีการตื่นตัวอยู่เสมอที่ได้รวมกลุ่มหรือชมรมกับผู้อื่น ได้แก่ กิจกรรมเพื่อความบันเทิง กิจกรรมเพื่อเสริมทักษะทางปัญญา และกิจกรรมทัศนศึกษาเพื่อการท่องเที่ยว

2. กิจกรรมการศึกษา/การเรียนรู้ หมายถึง กิจกรรมในเรื่องความรู้หรือต้องเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง ได้แก่ กิจกรรมศิลปะ กิจกรรมสะสม กิจกรรมศึกษาเรียนรู้ และกิจกรรมทางศาสนา

3. กิจกรรมการบริการผู้อื่น/อาสาสมัคร หมายถึง กิจกรรมที่ทำประโยชน์ให้แก่ชุมชนและสังคม งานบริการเพื่อสาธารณประโยชน์หรือการกุศล งานที่สร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนและสังคม และงานเฉพาะทางที่มุ่งเน้นช่วยเหลือกลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กลุ่มผู้บริโภครวม กลุ่มสิทธิมนุษยชน ฯลฯ

4. กิจกรรมการเสริมรายได้ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การทำงานเพื่อฝึกอาชีพเสริมที่สร้างรายได้หลังเกษียณอายุ การทำงานที่ฝึกเพื่อเตรียมเข้าทำงานในธุรกิจอุตสาหกรรมและธุรกิจบริการ การทำงานที่เน้นฝึกเพื่อเป็นผู้ประกอบการขนาดเล็ก และการทำงานเพื่อฝึกยกระดับฝีมือ

5. กิจกรรมการส่งเสริมการมีส่วนร่วม หมายถึง กิจกรรมการให้ความรู้หรือคำปรึกษาตามความต้องการของชุมชนและสังคม กิจกรรมชมรมผู้สูงอายุหรือการเป็นสมาชิกชมรมต่างๆ เช่น กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมเพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนและสังคม และกิจกรรมฝึกอบรมอาชีพของชุมชนและสังคม

**ปัจจัยในการจัดกิจกรรมหลังเกษียณอายุ** หมายถึง ความต้องการขั้นพื้นฐานของชีวิตหลังเกษียณอายุ ประกอบด้วย ด้านสุขภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านจิตใจและอารมณ์ ด้านที่อยู่อาศัย และด้านความสัมพันธ์ทางสังคม โดยมีรายละเอียด

1. ด้านสุขภาพ หมายถึง การปฏิบัติเกี่ยวกับการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ การตรวจสุขภาพประจำปี การดูแลตนเองโดยการออกกำลังกายให้มีสุขภาพแข็งแรง และการศึกษาหาข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆ เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ และการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย

2. ด้านเศรษฐกิจ หมายถึง การปฏิบัติเกี่ยวกับการออมเงินในรูปแบบต่างๆ ที่เป็นหลักประกันในการมีรายได้หลังเกษียณอายุในระยะยาว การทำงานที่ได้รับรายได้เสริมจากแหล่งอื่นๆ การเตรียมจัดสรรเงินเพื่อที่อยู่อาศัยในวัยเกษียณอายุ และการวางแผนรายได้กับรายจ่ายในปัจจุบัน

3. ด้านจิตใจและอารมณ์ หมายถึง ความเข้าใจต่อบทบาทหน้าที่ทางสังคมที่อาจจะลดน้อยลงหลังเกษียณอายุ ความพึงพอใจต่อการใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุ และการเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมะเพื่อฝึกพัฒนาจิตใจเมื่อหลังเกษียณอายุ

4. ด้านที่อยู่อาศัย หมายถึง การวางแผนอาศัยอยู่กับสมาชิกครอบครัวหรือญาติหลังเกษียณอายุ ความปลอดภัยของที่อยู่อาศัยต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน การเปลี่ยนที่อยู่อาศัยใหม่ และการจัดสภาพภายในบ้านให้เหมาะสมกับวัยหลังเกษียณ

5. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม หมายถึง การมีจิตอาสาที่จะช่วยเหลือชุมชนและสังคมเมื่อมีโอกาส การเข้าร่วมกิจกรรมพบปะสังสรรค์กับเพื่อนๆ การใช้เวลาว่างศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้รวดเร็ว เช่น คอมพิวเตอร์ ฯลฯ และการใช้เวลาว่างศึกษาและเรียนรู้ภูมิปัญญาของชุมชนและสังคม

**บุคลากร** หมายถึง บุคลากรทั้งชายและหญิง ที่มีอายุระหว่าง 50-65 ปี ปฏิบัติงานทั้งสายสนับสนุนและสายวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 แห่ง ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี และมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

### ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ด้านวิชาการ พัฒนาผลงานวิจัยให้กับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการตีพิมพ์ผลงานวิจัยในระดับชาติ

2. ด้านนโยบาย นำข้อมูลไปใช้ในการเสนอรูปแบบและเป็นกรอบแนวคิดในการวางแผนดำเนินการพัฒนาบุคลากรหลังเกษียณอายุได้อย่างเหมาะสม และป้องกันช่วยเหลือผู้เริ่มเข้าสู่

การเป็นผู้สูงวัยในองค์การให้มีสุขภาพกายและจิตใจที่ดี ซึ่งจะช่วยในการลดงบประมาณด้านการรักษา

3. ด้านเศรษฐกิจ/พาณิชย์ บุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏได้รับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตหลังเกษียณอายุตามความต้องการและเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน สำหรับผู้บริหารนำความรู้ที่ได้ไปวางแผนให้บุคลากรที่ใกล้เกษียณอายุเพื่อเตรียมความพร้อมทั้งกายและจิตใจในการดำเนินชีวิตหลังเกษียณอายุ รวมถึงจัดบริการการส่งเสริมสุขภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนสถาบันศึกษาต่างๆ นำไปกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอน การฝึกอบรม และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์การให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีหลังเกษียณอายุ

4. ด้านสังคมและชุมชน เกิดการสร้างเครือข่ายสำหรับกลุ่มผู้สูงอายุตอนต้น อันนำไปสู่การถ่ายทอดประสบการณ์ให้กับบุคคล สังคม และชุมชน เพื่อเตรียมตัวก่อนเข้าสู่วัยอายุ เพื่อสามารถปรับตัวและมีความพึงพอใจในชีวิตเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ